

Z najmniejszych Ionów+ przeskakujemy na chyba największe monitory tego testu – na pewno z największym nisko-średniotonowym. 22 cm to kaliber jeszcze nieszukający w układach dwudrożnych, ale rzadko spotykany, czy to w obudowach podstawkowych czy wolnostojących. To wynik pewnej niepisanej umowy, podporządkowywania się trendowi, z którego Chario odważnie się wyłamuje, nie ryzykując naprawdę wiele od strony akustycznej.

Chario SYNTAR 520 R

Chario nie boi się wychodzić przed szereg, zresztą nie w tym jedynym przypadku. Szukając kolumn w określonym przez test zakresie cenowym, natknąłem się na dwa modele tej firmy – na dolnej granicy tego zakresu plasują się Syntary 520 R, a na górnej (5000 zł) – Syntary 523 R. Dystrybutor optował za tymi drugimi, chcąc pokazać „na co stać” Chario. Faktycznie, Syntary 523 R są jeszcze bardziej spektakularne – w jeszcze większej obudowie, pomiędzy 22-cm niskotonowym a wysokotonowym pojawia się głośnik średniotonowy. Tam więc kontrowersje na temat dwudrożności układu bazującego na 8-calowcu stają się

nieaktualne, ale dostajemy „w zamian” rozbudowany układ głośnikowy, jaki współcześnie spotyka się w konstrukcjach podstawkowych jeszcze rzadziej. Takimi propozycjami Chario „wyłuskuje” klientów szukających czegoś specjalnego, czego inne firmy, podążając stadnie, nie oferują. I wcale nie są to pomysły głupie. Co więcej, bardzo wysoka jest „jakość postrzegana”, gdyż konstrukcje Chario są nie tylko duże, ale i wyśmienicie wykonane.

Na bocznych ściankach są łączone cztery trójkątne fragmenty forniru, ułożone w różnych kierunkach rysunku drewna. Styl jest jednoznacznie „rustykalny”, nie każdemu i nie wszędzie będzie pasował, a kto taki lubi, nic lepszego w tej cenie nie kupi – to naprawdę kawał pięknego głośnika za umiarkowaną kwotę. Co ciekawe i godne uznania: mimo takiego tradycyjnego stylu obudowy, nie zastosowano tradycyjnej maskownicy na kołkach, lecz nowoczesną, utrzymaną przez ukryte magnesy.

Rozwiązaniem charakterystycznym dla Chario jest ulokowanie bas-refleksu na dolnej ścianie; o ile w kolumnach wolnostojących jest to dość często spotykane, to w podstawko-

wych – bardzo rzadko, z powodów „instalacyjnych”. Kolumny podłogowe wystarczy uzbroić w odpowiedniej wysokości nóżki, ale podstawkowe... zwłaszcza tak duże jak Syntary 520R, nie staną na swoich szeroko i głęboko rozstawionych nóżkach na standardowych standach – nóżki znajdą się poza obrysem typowego górnego „stolika” podstawki. Nie natknąłem się na żadne specjalne firmowe podstawki, które mogłyby ten problem rozwiązać. W materiałach firmowych Syntary 520 R stoją na dużej płaszczyźnie – taka wizja artystyczna... W praktyce z całą pewnością nie należy ustawiać ich na podłodze, ale raczej na jakiejś szerokiej szafce przed telewizorem.

Pojedyncza para solidnych zacisków, bez żadnych hopsztośców.

To będzie niespodzianka, którą nawet można przegapić... ale kiedy już się wie, nie można tego zignorować – trzeba przygotować podstawkę z dużym stolikiem, na którym bezwzględnie staną nóżki, co umożliwi promieniowanie otworu. Wariant prostszy – w ogóle zamykamy obudowę.

8-CALOWA HEREZJA?

Wraz ze zwiększaniem średnicy membrany, proporcjonalnie obniża się częstotliwość, do której pracuje ona prawidłowo, zapewniając dobrą liniowość i odpowiednie rozpraszanie (choć wiele zależy też od jej profilu i materiału, a także innych cech przetwornika). Ale względna różnica między średnicą membrany głośnika 18-cm a 20-22-cm jest niewielka, kilkunasto-procentowa. Teoretycznie o tyle wystarczy obniżyć częstotliwość podziału, aby załatwić sprawę. Z tym nie powinno być problemu – wystarczy przyzwoity przetwornik wysokotonowy, przeciwieństwo częstotliwości podziału w typowych układach, z 18-cm przetwornikami nisko-średniotonowymi, są różne, w zakresie 2-4 kHz wybór zależy od wielu czynników, leżących zarówno po stronie głośnika nisko-średniotonowego, wysokotonowego, jak i wybranego „stylu” filtrowania. Na tym tle kilkunastoprocentowy wzrost średnicy nisko-średniotonowego nie musi być czynnikiem najbardziej krytycznym, a na pewno nie przekreśla możliwości zastosowania „odrobine” większego głośnika w układzie dwudrożnym. Chario podaje, że częstotliwość podziału w *Syntarach* to 1330 Hz, co nawet przy 8-calowym nisko-średniotonowym jest zaskakująco niską wartością... Według naszych pomiarów wynosi ok. 2,5 kHz, i to już ma sens.

Większy problem leży gdzie indziej – membrany o średnicy większej o kilkanaście procent mają

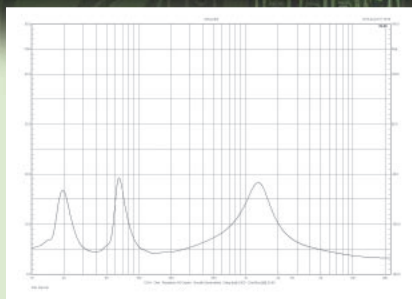
powierzchnię o kilkadziesiąt procent większą, a to z kolei, o czym mówią już nieco trudniejsze wzory, determinuje konieczność zastosowania znacznie większych obudów. I tutaj jest chyba najsilniejszy hamulec do popularyzowania monitorów bazujących na „22-kach”; również kolumny wolnostojące, chociaż z osiągnięciem wymaganej objętości by sobie poradziły, musiałyby być o kilka centymetrów szersze – a tego zwykły klient, a nawet audiofil wychowany na szczupłych słupkach, nie lubi... Zatem nie po raz pierwszy kwestie wizualne dyktują tempo, a potem „obowiązującym” rozwiązaniom przypisujemy właściwości „optymalne” również pod względem akustycznym.

Głośniki nisko-średniotonowe z gładkimi, „miskowatymi” membranami nie są niczym nadzwyczajnym już od wielu lat, ale Chario przedstawia ich oryginalną modyfikację. Membrana nazywa się „Double-flex” i ma nietypowy profil – w środkowej części wklęsły, taki jak zwykle w membranach tego typu, bliżej krawędzi „wypłaszcza się”, podobnie jak w tradycyjnych membranach o profilu wykładniczym. Kolor i połysk membrany sugerują, że została wykonana z metalu, faktycznie jest polimerowa. Kopułka wysokotonowa, nazwana Silversoft, również błyszczy i również nie jest metalowa – na materiał tekstylny tylko napyłono aluminium.

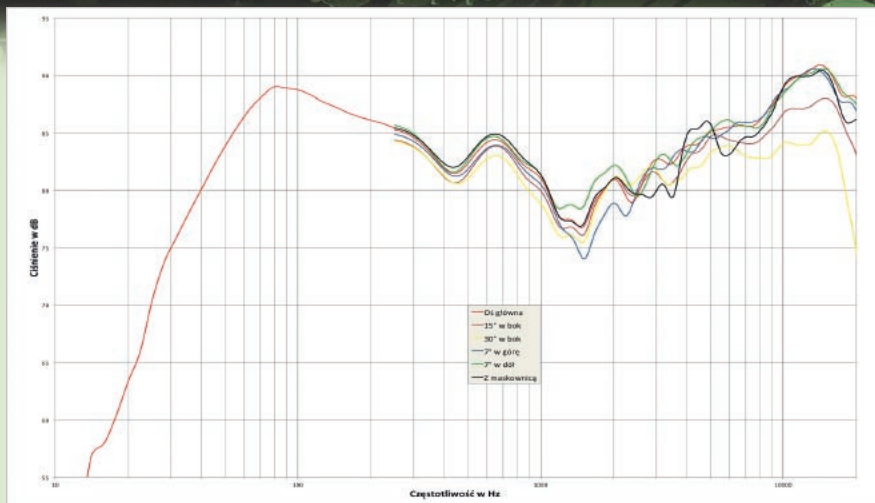
Laboratorium Chario SYNTAR 520 R

rys. 1. charakterystyka modulu impedancji.

Syntary, podobnie jak większość konstrukcji tego testu (i nie tylko tego), mają impedancję znamionową 4 omy, ale po pierwsze, tutaj jest ona wyjątkowo niegroźna – minimum przy 150 Hz ma wartość nawet nieco wyższą od 4 omów (lecz nie na tyle, aby podciągnąć impedancję znamionową do standardu 6 omów, czego w swoich danych nie próbuje też robić producent – brawo za rzetelność), a w całym pasmie zmienność jest niewielka, co też dobrze rokuje, nawet współpracy ze słabymi wzmacniaczami – nawet lampowymi, o niskiej mocy, jako że Chario wykazuje się wysoką czułością – 86 dB to jeden z najlepszych wyników tego testu.

Charakterystyka przetwarzania jest wyjątkowa – można powiedzieć: beczelnie i bezkompromisowo „wykonturowana”, czyli eksponująca skraje pasma, przybrała wręcz

Rys. 2. charakterystyka przetwarzania w całym pasmie akustycznym, na różnych osiach.

kształt litery V. Aby tego efektu nie pogłębiać, najlepiej trzymać się dość niskiej pozycji (miejsca odsłuchowego), gdyż że pod kątem -7° w płaszczyźnie pionowej (w dół) osłabienie okolic 1–2 kHz jest najmniejsze, a na osi $+7^\circ$ (gdybyśmy siedzieli wysoko) – największe. Maskownica wprowadza zauważalne dodatkowe nierównomierności, głównie w zakresie 3–5 kHz, ale czy mają one poważnie ujemny wpływ na brzmienie w sytuacji, gdy charakterystyka i tak znacznie odbiega od liniowości – trudno prze-

śądzać. Bas sięga nisko, jako że spadek -6 dB, odliczony od średniego poziomu, odczytujemy przy 40 Hz, a ponadto nachylenie w tych okolicach (w oktawie 30–60 Hz) wynosi tylko 12 dB/okt, i zwiększa się dopiero poniżej.

Impedancja znamionowa [Ω]	4
Efektywność (1 W/1 m) [dB]	86
Rek. moc wzmacniacza [W]	b.d.
Wymiary (wys. x szer. x głęb.) [cm]	40,5 x 23 x 32
Masa [kg]	9

ODSŁUCH

Przesiadka z malutkich Amphionów na największe w tym teście Chario nie rodzi sensacji, bowiem przynosi... zasadniczą zmianę brzmienia. Już dwa pierwsze modele tego testu wyznaczają jego skrajne punkty. Większość monitorów tego testu tworzy – pod względem osiągnięć basowych – dość zwarty peleton. Samodzielnie jadą Amphion i Chario, oczywiście w największym od siebie dystansie... I tu jest problem, czy można Syntara nazwać liderem, a Iona maruderem – raczej nie wypada wystawiać takich wartościujących ocen, wystarczy stwierdzić fakt, że Chario ma bas najmocniejszy, wyraźnie wypromowany, mięsisty, lekko zaokrąglony, ale w najmniejszym stopniu nie przydudniący, ani nieciągący ogonem zbyt długich wybrzmień. Dla tych, którzy po prostu lubią bas, nie szukając niedociągnięć w precyzji, będzie on doskonale, co piszę bez najmniejszej ironii i podtekstów. I tak, jak już zaznaczyłem, takiego basu nie będzie już nigdzie indziej – w żadnym monitorze tego testu; takiego basu nie ma też w wielu kolumnach wolnostojących! Jak wskazują pomiary, charakterystyka nie sięga bardzo nisko, ale wzmocnienie „średniego” basu daje taką soczystość, która sugeruje obecność nawet tego najniższego. Z kolei

„wyższy” bas nie jest już tak masywny ani „przytłukający”, aby determinować ciężkość i agresywność – całe brzmienie jest wręcz lekkie w odbiorze, swobodne i przejrzyste; to nie pierwszy raz zademonstrowana właściwość Chario – połączenie efektownego basu z żywością, przestrzennością i radosną twórczością wysokich tonów. Góra pasma cyka, sypie, iskrzy i wciąż pozostaje subtelna, niefatygująca – jak całe brzmienie Syntarów „jakimś sposobem” ucieka od syczącego podkreślenia sybilantów. Nie ma twardości, jest trochę słodczy, trochę mniej pikanterii, ale żadnej gorczy. Scena szeroka i głęboka, a pozycje źródeł dźwięku dobrze określone.

To brzmienie, które mogę podsumować jednym słowem – fajne. Słowo mało elegancie, ale i brzmienie Syntarów nie „aspiruje”, nie ma w sobie nic arystokratycznego ani pryncypialnego.

Na wszystkich krawędziach założono ćwierćwałki z litego drewna orzechowego lub czereśniowego – to elementy charakterystyczne dla serii Syntar R (R jak „rounded”), natomiast seria Syntar (bez R) ma obudowy w nowocześniejszej formie – prostopadłością z „ostrymi” krawędziami, wciąż jednak wykończone naturalnymi fornirami.

SYNTAR 520 R

CENA: 4000 ZŁ

DYSTRYBUTOR: ETER AUDIO
www.nautilus.net.pl

WYKONANIE

Konstrukcja większa niż przeciętnie, głównie z powodu zastosowania dużego, 20-cm nisko-średniotonowego. Wygląda nobliwie również przez bardzo klasyczne, meblowe – w tym stylu pierwszorzędne – wykonanie obudowy. Kłopotliwym elementem jest bas-refleks wyprowadzony na dolnej ścianie – mimo nóżek, ustawienie na typowych podstawkach będzie nieco kłopotliwe.

PARAMETRY

Charakterystyka w kształcie „V”, spadek -6 dB przy 40 Hz. Wysoka czułość 87 dB przy 6-omowej impedancji – obciążenie bezproblemowe.

BRZMIENIE

Bardzo obszerne, swobodne, rozciągnięte między efektywnym, lekko zmiekkczonym basem a dźwięczną, lecz nienapastliwą górą pasma. Radosne, jednocześnie lekkie i soczyste.

